

L a t w e e f c h u A w i s e s.

—*—
Nr. 38. Zettortdeenâ 20tâ Septembara 1834.

J a u n a s s i n n a s.

No Rihgas. Schè Mahres basnizas zee-nigs wezzakajs mahzitajs Tihl sohlahs (no zit-teem derrigu leetu paudejeem uslubgts) tohs ar wahrdu peerakstih, kas apnemmahs, preeksch jauni isgubrotu raggus = rattu modehli 10 rub-lus papihra naudas maksabt. Ja nu kam prahts neffahs, peeminnetu modehli us preekschdeenahm dabbuht, tas lai pee zeeniga Tihla tehwa pee-teizahs.

No Wiliandes pusses, Jggaunistâ Widsemmes dattâ, August mehnescha beigumâ. Nu weenreis Deews muhsu luhgshanas irr pa-klausijis un kamehr isgahjuschu neddelu muhsu laufus, dahrsus un plawas dsirdija. Septinas neddelas nemitteja karstums, faufums un kalte-dami wehji un semmei wissu flappumu bija is-fukfusch, tà, ka no wisedstittakas waggas ap-pakscha puttelli us augschu rinkejahs un pät tau-ka tihruma wirksahria ka weegla smilts-semme wehja aisdshita tappe. — Wassaraji gandrihs pawiffam slikti isdewuschees, wissi dahrsu = au-gli no tahrpeem no = ehsti. Behrses un apses barreem stahw bes lappahm kâ paschâ wehlajâ ruddent un lappa-pumpuri breeft kâ pawassarâ. Tahdi kohki, kam lappas ne nokritte, dsenn jau trescho tà sauzamu schahweni. Leepas un eewas ohtru reiff seedeja. — Tarwastas basnizas draudse eelsch pawiffam 14 neddelahm wissus wassa-rajus apsehje, wassarajus un seemas labbibu nokohpe, seenu plahwe un jaunu seemas sehjumu semmei atwehleja. U. R.

Par schagads tihruma = angteem Ciropas pafauls dattâ.

Netti kahdâ gaddâ par angteem un lauku isde-wibas tik daschadas sinnas, weena oh trei glu-

sch prettim, irr nahkuschas, kâ schogadd. Kad no weenas mallas rakstija, tur lauki baggatigi effoht isdewuschi, no ohtras nahze sinna, tur woi widduschligi, woi slikti, woi pawiffam neko ne effoht ceplahwusch, un eekuhusch. Bet wissi weenadi apleezina, kuhlôs ne effoht schogadd wairak kâ pufsi, un kur labbiba gluschi labbi stahweja $\frac{2}{3}$ tik dauds kâ labbeem gaddeem plah-wusch. Kalnainôs widdôs leelaka swehtiba rah-dijahs, neka us lihdseneem leeleem platscheem. Kur labbiba zaur pahrlœku karstumu un fau-fumu nelaitâ gattawa bija, tur grauds weeglahs un sliktaks, kâ pehrnajâ gaddâ. Bet kur augli daschureisi leetu atspirgti un ihstena lailâ gatta-winajahs, tur winni brihnischligi isdewigi, jo 4 puhri schagadds labbi isbridduschu rudsu tif-pat un labbakus miltus dohd, neka pehrngaddâ 5 puhri. Zaurzaurehm war rehkinah, labbiba schogadd labbi effoht isdewusees semeleja Kreewu = semme un Calenderu = semme; widduschligi: Sprantschu = semme un Egiptes = semme; sliktaki kâ widduschligi: Wahjemme, Wen-gerôs, Turkôs, Beemerôs un gluschi slikti: deenaswiddeja Kreewu = semme un Spaneru = semme. U. R.

Zik dauds tee kohki leeti derr, kas Widsemmes un Kursemmes meschôs aug?

Schee raksti par Widsemmes ic. kohkeem, no kur-reem trihs gabbali jau Latweeschu lauschu drau-gâ stahweja, mums no pascha rakstijaja irr at-wehleti. Turklah rakstijajs mums irr sinnu dewis, winnam schehl effoht, ka newarroht mums scho fanu darbu pehz saweem ihpasihi pirmeem raksteem pahrsrahdatus doht, jo fungs, kam aisdewis, winnam tohs peeminne-tus rakstus nealdohdoht, jehschu gan to mihligi daudsreis luhdsis.

Klibbin muischas Meschineeka Jannis bija zettortneeks 20 dahlderu un 12 graschu ¹⁾ semmes wehrtibas. Winna trihs tihruna-lauki fohpa wairak neistaiffija, ka 10 muzzu-weetas ²⁾ par wisseem un knappi knappi ko warreja wiss-labba ka feena-gadda 30 wesumus feena no sawahin plawahin un no saweem purweem eeplau-tees. Wissa zitta mahjas = wehrtiba winnam bija eeksch mescha semmehin eerehkinata. Pats fainneeks, fainneeze un winnu behrni, kalpi un kalpones bija labbi pa-ehduschi, apgehrbti, un nekad ne dsirdeja, Meschineeka mahjas kautkahds trubkums effoht. — Brihnum! sinnam, winna tihruni masi un slikti, winna plawas fuhnai-nas un plikkas effoht, jo tas tihra is = pur was, kas juhdsu garfch un 2 wersti plats, tahm wirsu gult; — no ka tad winnam maise un zitta pahrttschana nah? — Ta runnaja Klibbin-frohga Daugul Mikfels us Tihrun-Kurma Jukfumu. Un schis: Laikam Jannis papilnam lih-dumus strahda.

D. M. Ak ne! no gaitneekem muischâ klau-fu, pats ifgaddus tik kai pufs-puhra weetu un pahrineeks (apprezchts kalps) puhra-weetu lih-schoht.

T. K. J. Ko tu dohma, brahl! woi tad Jannam mas fohpibas buhs ar pahrohbeschnee-keem? laikam tur par meschu daschs rudsu puhrs, daschs sudr. rublis eenah!

D. M. Schelminis tas! zif gohdigs prett zitteem isleekahs! Bet gaidi ween, gan mescha-fargs tewis panahs; tad gan wissu smalki is-d-fi, ko ruppissi ee-ehdi.

Bet scho wahrdu dsirdoht, gohdigs frohdsi-neeks, Ahdams Bumbulis, ko winni refo usfauz, usbrehze, fazzidams: „naw teefa, nah-

burgi, naw teefa! Meschineeka Jannis nedf sa-wu, nedf sawa kunga meschu pahrdohd pah-rohbeschneekem; winsch gohda-wihrs. To fak-fu un pee ta gribbu pastahweht. Bet ja gribbat sinnaht, kur sawu pilnigu pahrttschana nemu, tad atnahzeet fwehtdeenâ pehz launaga; sinnu, winsch schè garram eedams eenahs un tad juhs daschu labbu no winna warrat mahzitees.“

Swehtdeenâ pehzpufsdeenâ pee Ahdama Bumbula fanahze Tihrun-Kurma Jukkums un Daugul Mikfels. Labbu strehkiti gaidijusch, jau gribbeja sahft laiku ar brandawihnu saweht — tad eenahze Meschineeka Jannis ar jakttsch-fchu us pletschim, labbu deenu dewe, gaida gal-lâ nosehdehs, allus praffija, fazzidams, tas geldoht, kad sahltu launagu pahdis un sahze no sawas jakttscheschâ ka preezadamees wissadas sahles, pukkes un lappas isfrahmeht un katru fewischka buntite feet. Jukkums un Mikfels ar weenu paschu balki praffija: „kam schee neeki geldoht?“ un Jannis atbildeja: „effoht derrigas sahles eeksch wahjibahin; kur zelmalla staiga-dams tahdas atrohdoht, tahs winsch, laiku sawedams lassoht; zittas kaltetas pilsehâ apteekeram pahrdohdoht, no zittahm atkal fainneeze nohtes laika zilwekem un lohpeem sahles wah-roht. Mikfels un Jukkums pasmejhahs, ka par behrnu nedarbeem, bet Ahdams winnus brihdi-naja, fazzidams: „redseet, dauds leelakas juns arri tahs leetas nelitsee, zaur kurrahm Jannis turrigs fainneeks tappis un tahds pats arri scho baltu deenu paleek.“ Nu Ahdams Jahnâ to, kas aiswakkar scheitan tikke runnahts, isstahstija un pehdigi winnu luhse, lai winsch teem nah-burgeem isfaldrotu, ko winni lihds schin wehl naw labbi prattusch un tizzejusch. Tad Jan-nis Ahdamam, par winna parahditu drauga-prahtu pateikdams, weenu rohfu, bet to ohtru rohfu teem nahburgeem pasnehgdams, runnaja schahdai: „Juhs effat dohmajusch, es papil-nam woi lihdomus strahdajoh, woi arri sagliga wihse sawa kunga meschu pahrohbeschneekem pahrdohdoht. Tahs beidsamas dohmas irr glu-schi sliktas un man gauschi schehl, ka juhs no mannum tahdas turrejusch. Un woi tad dohma-

¹⁾ Widsemme teef par tik leelu mahju wissmasaf 60 rubli 39 kap. sudr. n. gads-rentes maksati.

²⁾ Widsemmes muzzu-weeta irr ne pilni tik leela ka 1½ tahspuffes puhra-weetas, jeb Kursem-me gandrihs pilnas 1½ puhra-weetas.

jeet, nedſ ar lihdimu krauſchanu, woi ar meſcha = kuptſchoſchanu, fant arri aiſleegſchana ne kaſda ne buhtu, gohdigſ, prahdigſ ſemmeswihrs ſew un ſaweem behrneem paſtahwigu mantu warretu eeſraht? Ne! weens un ohtrs, abbi wedd pohſta. Lihdimu krauſchana iſſuhz un iſkalte to zeeu ſemmi, ko mehſ meſcha = jeb arramu ſemmi ſauzam un kurra tad ween ſtipra paleef, kad mehſ tur wirſu woi ſuhdotuſ tihrumuſ uſtaifam, woi meſchu audſejam. Woi ne eſſat panahkuſchi, leeli lihdimi, jeb arri pulkſ maſu lihdiminu weens turwu pee ohtra, leetuſdebbeſchuſ nogreeſchoht uſ werſiſ = tahtumu no ta widduſſcha, fur tee lihdimi guſt? ³⁾ Tahſ diwi jeb trihſ labbibas, ko no lihduneeem nemman, to ſkadi newarr aiſmaſaht, ko zaur tahdu ſemmes = pohſtiſchanu ſaweem behrneem un behrnu = behrneem padarram. Purwuſ par plawahm uſtaifihſt irr zitta buhſchana; taſ dohd lohpu = barribu, ſuhduſ un zaur to tihrumeeem ſpehku; taſ taiſa ſkaidru un weſſeligu gaiſu un daudſ negantus kuffainuſ iſpohſta. Zau ſenn eſ buhtu ſawuſ tihrumuſ leelaſuſ, ſawuſ purruſ par plawahm pataiſijis, bet mannaſ meſcha = ſemmes tahtu no ſehtas, tahſ tuwejaſ irr woi gahrſcha, woi ſiſ un negeldigſ; beſ ſuhdeem tanni ſemmi ne kaſ neaug un knappi ko warru tohſ paſchuſ maſuſ wezzuſ tihrumuſ noſuhdoht; tapat arri purru tihriſchana man neiſdohtohſ, jo taſ tihraiſ = purwuſ, kaſ ne man, bet nahburga = kungeem peederr, wiſſeem manneem purreem un wiſſahm mannahm plawahm wirſu guſt, un grahwi, manna teeſa rakti, neko woi maſ palihdſetu, jo winneem waijadſetu zaur wiſſu klaiju tihru purru ſteepteeſ un to pahreju uhdeni, kaſ ſauleſ = ſerina ruhgiſt un puhſt, lihdiſi nemt. Tad nu, mihi nahburgi un draugi, ko hki man pa =

lihdiſ, ka eſ ſawu un to ſaweju uſturru warru pelniht, un ſcho ſawu runnaſchanu eſ juns gribbu iſſkaidroht.

.... 3.

(Turplikam waitak.)

Derrigſ padohmſ.

Gohwiſ warr pee weſſelibas uſturreht:

Kad Katrai gohwi pawaſſari, pirimſ uſ gannibahm tohp iſlaista, un ruddeni, kad pee ſeemaſ barribu nahk, weenu karroti ar dihweldreſſi, kaſ brandwihna iſkuffuſi, eedohd.

Teefaſ flud dinaſchanaſ.

Uſ pawehleſchanu tahſ Keiſerikſas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſaſ Kreewu Walſiſ 1c. 1c. 1c., tohp no Kalkuhneſ pagasta teeſaſ wiſſi tee, kam taiſnaſ praſſiſchanaſ pee ta nomirruſſcha Kalkuhneſ krohdſineeka Andreas Meiera buhtu, ſcheitan aizinati un ſafaukti, lai diwju mehneſchu ſtarpä, prohti lihdiſ 6to Oktober ſ. g., kaſ taſ weenigaſ un iſſlehgſchanaſ termihuſ buhſ, woi paſchi woi zaur weetneekeem, fur tahdi peenammami, pee ſchiſ pagasta teeſaſ peeteizahſ, un tad ſagaiba, ko ſchi teeſa pehz likkumeem ſpreediſ. To buhſ wehra nemt.

Kalkuhneſ pagasta teeſa, 4ta Auguſt 1834. 2

Joſewicz Adam, pagasta wezzakaſ.

(Nr. 36.) Georg Perlemann, pagasta teeſaſ ſrihweriſ.

* * *

Uſ pawehleſchanu tahſ Keiſerikſas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſaſ Kreewu Walſiſ 1c. 1c. 1c., tohp wiſſi tee, kam kaſdaſ praſſiſchanaſ pee tahſ aſſtahtaſ mantas ta nomirruſſcha Suſteſ = Krihbergas ſainneeka Keſteru Kriſtappa buhtu, uſaizinati, lai lihdiſ 8to Nowember ſ. g. pee ſchiſ pagasta teeſaſ peeteizahſ, jo pehz ſchi termina neweeneſ waitſ netapſ peenemte.

Gaweſeſ pagasta teeſa, 6ta September 1834. 3

(Z. S.) + + + Gelfe Mattiſhſ, pagasta wezzakaſ.
J. Krauſen, pagasta teeſaſ ſrihweriſ.

* * *

Wiſſi tee, kam kaſdaſ taiſnaſ parradu praſſiſchanaſ pee ta lihdiſſchinniga ſainneeka Waidian Lemkin Kahrla un pee ta bijuſſcha ſainneeka Prinzu Schmidt Kahrla buhtu, kurri neſpehziſas dehl ſawaſ mahjaſ atdewu =

³⁾ Zadehl arri meſcha = deggumi irr breeſnigaka ne laime, ne ka ikreiſ labbi wehra leefam, jo ween ſemmei ſawu wiſſeſkaſtaku apgehrbu neſchegli nobrauka, bet arri leetu, kaſ warretu wehl tahſ rehtaſ dſeedeht, kaſ wehl ſpehtu tuhſtoſcheem raddijumeem dſihwibu glahbt, aſſpirogſchanaſ neſt un ſahpeſ weeglinaht, naidiga ſkaidiba aiſdbenn.

fchi un par kurreu mantahm leelu parradu dehl konkurse nospreesta, tohp usaizinati, lai wiswehlaki lihds 25to Oktober 1834 pee Wirkuemuischas (Heidenes) pagasta teefas peeteizahs. Tee, kas tanni terminā nepeemel-defees, wairš nekaps tablaki klausiti.

Heidenē, 25tā August 1834.

Kaifu Jurris, pagasta wezzakais.

(Nr. 89.) J. C. Everts, pagasta teefas ffrihweris.

Wissi tee, kam kahdas parradu prassischanas pee ta Jaun-Bluzes fainneeka Swirpu Jahna buhtu, par kurreu mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, lai sawas prassischanas lihds 13to Oktober f. g. pee schihs pagasta teefas peemelde un tai terminā sanahf.

Jaun-Bluzes pagasta teefa, 1mā September 1834.

††† Behrtulait Jahne Schulz, pagasta wezzakais.

(Nr. 59.) A. G. Hammer, pagasta teefas ffrihweris.

Tanni nakti no gta us 10tu August tam Brozzenes fainneekam Danzu Sprizzam weens dumbjis firgš, ar norautu astu, 9 gaddus wezš, no gannibahm sagts tappis; kas par scho firgu taisnu sinu dohs, dabuhš labbu pateizibas maksu. Ka arr no Brozzenes pa-

gasta teefas sinnamš darrihš tohp, ka weens dumbš firgš, 15 gaddus wezš, scheinan peeflihdis, un 4 neddelu starpā no appakschraflitas deenas prett atlihdofinashanu tahs mittinashanas warr pretti nemt.

Brozzenes pagasta teefa, 6tā September 1834.

††† Jaunemm Behrtul, pagasta wezzakais.

(Nr. 7.) Eduard C. Kreet, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddina schana s.

Tas leelas Blidenes Marhtina tirguš nekaps wairš turrehts.

Es tahm gohdigahm kashnēezehm un bruhstehm sinnamu darru, ka pee mann' Zelgawā leelā eelā masā Steffanija nammā pabr lehtu maksu warr dabuhst; itin smuffas puffes, frohnites un aubes.

Gessner.

Wahl labbofchana.

37tā nummeri 150tā lappā appaksch tahs sinnas no Wahrs pilsehtas jalassa: (ta f teek kā schlupstidama lassita.)

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Nihgē tanni 10tā Septempera 1834.

		Sudraba				Sudraba	
		naudā.				naudā.	
		Rb.	Kp.			Rb.	Kp.
3 rubli 60 kap.	papihru naudās gelbeja	1	—	1 pohds kannepu	tappe maksahš ar	—	70
5	— papihru naudās . . .	1	37	1	— linnu labbakas surtes	2	50
1	jaunš dahlberis	1	32	1	— flitakas surtes	2	30
1	puhrs rudsu tappe maksahš ar	1	40	1	— tabaka	1	—
1	— kweeschu	1	75	1	— dselses	—	65
1	— meeschu	1	—	1	— sweesta	2	40
1	— meeschu = putrainu	1	50	1	— muzza filku, preeschu muzza	5	70
1	— ausu	—	70	1	— wihschnu muzza	6	—
1	— kweeschu = miltu	2	80	1	— farkanas fahls	6	—
1	— bihdeletu rudsu = miltu	2	—	1	— rupjas leddainas fahls	5	—
1	— rupju rudsu = miltu	1	45	1	— rupjas baltas fahls	4	—
1	— sirnu	1	50	1	— smalkas fahls	3	90
1	— linnu = sehklas	4	—	50	graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā maksā.		
1	— kannepu = sehklas	1	50				
1	— kimmenu	5	—				

W r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas walbischanas puffes: Hofraht von Braunschweig, graham. pahrluhkotais.